

PRAKSISOVERSIGT · CIVILPROCES

Praksisoversigt over voldgift

Voldgiftsklausuler, tilsidesættelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser

Version 2 · Opdateret 24. jun. 2026 · 7 afgørelser · 2010-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Voldgift er den vigtigste alternative tvistløsningsform i dansk ret og hovedreglen i mange kommercielle standardkontrakter, herunder AB 18 (entreprise), certepartier og internationale handelsaftaler.

Retsgrundlaget er voldgiftsloven (lov nr. 553 af 24. juni 2005, senest LBK nr. 1184 af 16. oktober 2018), der bygger på UNCITRAL Model Law 1985/2006 og dermed er harmoniseret med international voldgiftspraksis. Retspraksis viser, at domstolene anlægger en snæver prøvelse af voldgiftskendelser: det materielle revisionsforbud indebærer, at domstolene ikke kan tilsidesætte en kendelse blot fordi voldgiftsretten har anvendt retsregler forkert, men alene af de udtømmende ugyldighedsgrunde i § 37 – og tilsvarende kan fuldbyrdelse af udenlandske kendelser kun nægtes efter § 39, der svarer til New York-konventionens art. V. De vigtigste praksisområder er habilitetsindsigelser mod voldgiftsdommere, spørgsmål om voldgiftsklausulens gyldighed i forbruger- og standardkontraktforhold, og nægtelse af fuldbyrdelse af udenlandske kendelser ved manglende behørig meddelelse.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** En voldgiftskendelse kan kun tilsidesættes af domstolene efter de udtømmende regler i voldgiftslovens § 37, stk. 2 – domstolene kan ikke foretage materiel revision af voldgiftsrettens retlige eller faktiske vurderinger.
- 02** Voldgiftsklausulen er separabel fra hovedkontrakten: en afgørelse om, at kontrakten er ugyldig, medfører ikke i sig selv, at voldgiftsklausulen er ugyldig (kompetenz-kompetenz, § 16, stk. 1).
- 03** I sager om forbrugeraftaler er en voldgiftsaftale indgået før tvisten opstod ikke bindende for forbrugeren (§ 7, stk. 2), men forbrugeren kan selv påberåbe sig klausulen.
- 04** En erhvervsdrivende, der i sit tilbud til en forbruger har henvist til standardforbehold med voldgiftsklausul, kan ikke efterfølgende gøre gældende, at voldgiftsaftalen ikke er vedtaget.
- 05** Habilitetsindsigelser mod en voldgiftsdommer skal fremsættes straks under voldgiftssagen – venter en part til efter kendelsens afsigelse, fortabes indsigelsesretten (§ 13, stk. 2 og 4).
- 06** Fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser kan nægtes efter § 39, der svarer til New York-konventionens art. V – Højesteret har fastslået, at danske domstole foretager en selvstændig prøvelse af, om fundamentale retsplejeprincipper er overholdt.

- 07** Behørig meddelelse om voldgiftssagen er et fundamentalt krav – det afgørende er, om parten faktisk har fået meddelelsen, ikke om forkyndelsesreglerne formelt er overholdt.
- 08** Ordre public-grundlaget i § 37, stk. 2, nr. 2, litra b, er en snæver undtagelse, der kun rammer overordentligt graverende fejl fra voldgiftsrettens side.
- 09** Voldgiftslovens § 13, stk. 3, om domstolsprøvelse af habilitetsindsigelser forudsætter, at der er tale om voldgift i lovens forstand – syn og skøn uden anlagt voldgiftssag er ikke omfattet.
- 10** Intra-EU bilateral investeringsvoldgift (BIT-voldgift) er uforenelig med EU-rettens autonomi efter Achmea-dommen (C-284/16), men kommerciel voldgift er uberørt.

§ 1 Voldgiftslovens opbygning og forholdet til UNCITRAL Model Law

Den gældende voldgiftslov (lov nr. 553 af 24. juni 2005, senest LBK nr. 1184 af 16. oktober 2018) afløste de tidligere spredte regler om voldgift og kodificerede for første gang et samlet dansk voldgiftsretligt system. Loven bygger direkte på UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration (1985/2006), hvilket sikrer international genkendelse og harmoni med voldgiftslovgivningen i over 80 jurisdiktioner.

Forarbejderne fremhæver lovens grundlæggende struktur:

- **Kapitel 2 (§§ 7-9)** regulerer voldgiftsaftalens form og gyldighed – herunder det centrale forbrugerbeskyttende element i § 7, stk. 2 om, at forudgående voldgiftsaftaler i forbrugerforhold ikke er bindende.
- **Kapitel 3 (§§ 10-15)** regulerer voldgiftsrettens sammensætning, habilitet og indsigelser.
- **Kapitel 4 (§ 16)** kodificerer kompetenz-kompetenz-princippet og separabilitetsdoktrinen.
- **Kapitel 5 (§§ 18-27)** fastsætter regler om parternes ligestilling og proceduren.
- **Kapitel 8 (§ 37)** indeholder de udtømmende ugyldighedsgrunde for tilsidesættelse.
- **Kapitel 9 (§§ 38-39)** regulerer anerkendelse og fuldbyrdelse – i direkte forlængelse af New York-konventionen 1958.

Voldgiftsloven gælder for al voldgift, der finder sted i Danmark, og lovens § 1, stk. 2 sikrer, at visse kerneregler også gælder for voldgift i udlandet (navnlig forbrugerbeskyttelsen i § 7, stk. 2). **Faglig voldgift** efter lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter er undtaget fra lovens anvendelsesområde, jf. § 1, stk. 5.

Supplerende regelsæt anvendes i praksis fra Det Danske Voldgiftsinstitut (DIA/Danish Institute of Arbitration), ICC International Court of Arbitration, og Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed (VBA), som administrerer voldgift efter AB 18/AB 92-standardvilkårene.

LOV

Voldgiftsloven § 1, stk. 1-2

Voldgiftsloven § 7, stk. 2

§ 2 Voldgiftsaftalens gyldighed og forbrugerbeskyttelsen i § 7

Voldgiftslovens § 7, stk. 1 fastslår partsautonomiens grundregel: parterne kan aftale voldgift for allerede opståede eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold. Aftalen kan være en klausul i en kontrakt eller en separat aftale.

Den centrale undtagelse er forbrugerbeskyttelsen i **§ 7, stk. 2**:

I sager om forbrugeraftaler er en voldgiftsaftale, der er indgået, før tvisten opstod, ikke bindende for forbrugeren.

Forarbejderne understreger, at bestemmelsen er internationalt præceptiv – den kan ikke fraviges ved aftale om fremmed ret. Reglen svarer til retsplejelovens § 245, stk. 2, om værnetingsaftaler i forbrugerforhold. Forbrugeren kan dog modsætningsvis selv påberåbe sig en forudgående voldgiftsklausul over for den erhvervsdrivende, og efter tvistens opståen kan der frit indgås voldgiftsaftale i forbrugersager.

Østre Landsret har i **BS-1677/2008-OLR** taget stilling til voldgiftsklausulers vedtagelse i standardvilkår over for forbrugere. Sagen angik en byggekontrakt, hvor den erhvervsdrivende havde henvist til Dansk Byggeris standardforbehold, som inkorporerer AB 92 § 47 om voldgift. Landsretten fastslog:

Når en erhvervsdrivende har udfærdiget et tilbud, der – via en henvisning til Dansk Byggeris Standardforbehold – indeholder en henvisning til AB 92 § 47, kan den erhvervsdrivende ikke med føje efterfølgende gøre gældende, at dette aftalevilkår ikke er vedtaget mellem parterne, når modparten – som endda er forbruger – påberåber sig en sådan aftale.

Denne afgørelse illustrerer et centralt princip: den erhvervsdrivende bærer risikoen for manglende klarhed i sine egne standardvilkår, jf. **aftalelovens § 38 b** om fortolkning af forbrugeraftaler.

LOV

Aftaleloven § 38b

Voldgiftsloven § 7, stk. 1-2

PRAKSIS

Landsretten · Landsrettens dom om voldgiftsaftale i byggesag

02.07.2010

§ 3 Kompetenz-kompetenz og separabilitet efter § 16

Voldgiftslovens § 16 lovfæster to grundlæggende principper i international voldgiftsret:

Kompetenz-kompetenz (stk. 1, 1. pkt.): Voldgiftsretten afgør selv spørgsmål om sin egen kompetence, herunder indsigelser mod voldgiftsaftalens eksistens eller gyldighed. Denne afgørelse kan dog efterprøves af de almindelige domstole – enten som særskilt prøvelse efter stk. 3, 2. pkt. (inden 30 dage) eller som led i en tilsidesættelsessag efter § 37.

Separabilitet (stk. 1, 2.-3. pkt.): En voldgiftsklausul, der udgør en del af en kontrakt, anses som en selvstændig aftale uafhængig af kontraktens øvrige dele. Forarbejderne formulerer det præcist:

En afgørelse fra voldgiftsretten om, at kontrakten er ugyldig, medfører ikke i sig selv, at voldgiftsklausulen er ugyldig.

Dette princip er i praksis afgørende i tvister, hvor den ene part hævder, at hele kontrakten er ugyldig på grund af f.eks. svig – voldgiftsretten bevarer sin kompetence til at behandle ugyldighedsindsigelsen.

Forholdet mellem voldgift og domstolsbehandling reguleres af **§ 8**. Hovedreglen er, at retssag om tvister, der skal afgøres ved voldgift, afvises efter påstand. Er voldgiftssag allerede indledt, kan domstolene under en parallel retssag kun tage stilling til, om tvisten *efter sin art* kan afgøres ved voldgift (stk. 1, 2. pkt.). Forarbejderne

præciserer, at domstolene i denne situation må udsætte retssagen, indtil der foreligger en bindende afgørelse om voldgiftsrettens kompetence.

I Sø- og Handelsrettens afgørelse [BS-7126/2021-SHR](#) vedrørende et certeparti med voldgiftsklausul med sæde i London illustreres, hvordan forholdet mellem parallelle jurisdiktioner håndteres – Sø- og Handelsretten tog stilling til, om en forligsaftale erstattede voldgiftsklausulen, og om dansk ret eller engelsk ret fandt anvendelse.

For en uddybning af domstolenes kompetencevurdering i internationale sager, se [international jurisdiktion](#).

LOV

[Voldgiftsloven § 8, stk. 1-2](#)[Voldgiftsloven § 16, stk. 1-4](#)

PRAKSIS

Sø- og Handelsretten · Forligsaftale ved søretlig tvist - Værneting og lovvalg mellem dansk og engelsk ret 17.12.2021

Habilitetsindsigelser mod voldgiftsdommere – §§ 12-13 og § 4 præklusion

Spørgsmålet om voldgiftsdommeres habilitet er et af de vigtigste praksisområder i dansk voldgiftsret.

[Voldgiftslovens § 12, stk. 1](#) pålægger en oplysningspligt: en person, der kontaktes om udpegning, skal oplyse om forhold, der kan give anledning til *berettiget tvivl* om vedkommendes upartiskhed eller uafhængighed. Pligten gælder løbende fra udpegningen og under hele voldgiftssagen.

Forarbejderne præciserer, at forhold, der ville gøre en dommer inhabil efter [retsplejelovens § 60, stk. 1](#), eller [§ 61](#), normalt altid vil give anledning til berettiget tvivl om en voldgiftsdommers upartiskhed. IBA Guidelines on Conflicts of Interest in International Arbitration anvendes i praksis som vejledning for, hvilke forhold der skal oplyses.

Præklusion af habilitetsindsigelsen er et centralt praksisystem. [Voldgiftslovens § 13, stk. 4](#), sammenholdt med [§ 16, stk. 4](#), fastslår, at en indsigelse, der ikke fremsættes rettidigt under voldgiftssagen, ikke senere kan påberåbes som ugyldighedsgrund.

Byretten i Randers fastslog i [BS-9404/2023-RAN](#) dette princip med stor klarhed. Sagen angik en byggesag, hvor Blue Water Property A/S efter at have tabt en voldgiftssag ved VBA søgte kendelsen tilsidesat på grund af inhabilitet hos en fagdommer. Under hovedforhandlingen den 10. maj 2022 havde Blue Water modtaget oplysninger om fagdommerens kommercielle relationer til modpartens underentreprenører – men Blue Water ventede med at rejse indsigelsen til efter kendelsens afsigelse den 8. juni 2022. Retten udtalte:

Blue Water Properties A/S allerede i forbindelse med indledningen af retsmødet den 10. maj 2022 var i besiddelse af sådanne oplysninger, at Blue Water Properties A/S havde anledning til at rejse tvivl om voldgiftsdommer Lars Jørgensens habilitet [...] Ved først efter, at voldgiftsretten den 8. juni 2022 afsagde kendelse [...] at rejse tvivl om [...] habilitet, har Blue Water Properties A/S fortabt retten til at gøre inhabilitetsindsigelsen gældende, jf. voldgiftslovens § 13, stk. 2, jf. stk. 4.

Højesteret har i [BS-47173/2020-HJR](#) desuden afgrænset § 13, stk. 3's anvendelsesområde. Sagen angik en habilitetsindsigelse mod en landsdommer, der var udpeget af Voldgiftsnævnet til at afgøre en indsigelse under et syn og skøn efter ABT 93 § 45 – altså *uden* at der var anlagt voldgiftssag. Højesteret fastslog:

Det syn og skøn, der var udmeldt af Voldgiftsnævnet, havde ikke til formål at afgøre en tvist med bindende virkning for parterne [...] Højesteret tiltræder, at den procesledende afgørelse [...] ikke er truffet af A som dommer i en voldgiftsret.

Domstolsprøvelse af habilitetsindsigelser efter § 13, stk. 3, forudsætter altså, at der er tale om voldgift i lovens forstand – en bindende tvistafgørelse, ikke isoleret bevissikring. For sammenligning med [dommerinhabilitet](#) i almindelige retssager, se denne praksisoversigt.

LOV	Retsplejelovent § 61	Voldgiftsloven § 12, stk. 1-2	Voldgiftsloven § 13, stk. 2-4
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afvisning af prøvelse af habilitetsindsigelse mod en landsdommer under syn og skøn ved Voldgiftsnævnet 01.10.2021 Byretten · Tilsidesættelse af voldgiftskendelse: Krav om inhabilitet hos fagdommer afvist, da bygherren fortabte indsigelsesretten ved at vente med at reagere 21.12.2023		

Tilsidesættelse af voldgiftskendelser efter § 37 – det materielle revisionsforbud

[Voldgiftslovens § 37](#) er kernebestemmelsen for domstolsprøvelse af danske voldgiftskendelser. Bestemmelsen opregner udtømmende de ugyldighedsgrunde, der kan føre til tilsidesættelse, og bygger direkte på UNCITRAL Model Laws art. 34.

Forarbejderne slår fast:

De foreslåede regler herom er således udtømmende. Det kan i den forbindelse særligt fremhæves, at domstolene ikke kan foretage en materiel revision af voldgiftskendelsen. Domstolene kan således ikke tilsidesætte en voldgiftskendelse under henvisning til, at voldgiftsretten har anvendt retsreglerne forkert eller har fejlbedømt sagens faktiske omstændigheder.

Ugyldighedsgrundene falder i to grupper:

- **Dispositive** (stk. 2, nr. 1, litra a-d): påberåbes af parterne, herunder ugyldig voldgiftsaftale, manglende behørig meddelelse, overskridelse af kompetence, og procesregler der ikke var i overensstemmelse med aftalen.
- **Indispositive** (stk. 2, nr. 2, litra a-b): domstolene kan anvende af egen drift – tvisten kan efter sin art ikke afgøres ved voldgift, eller kendelsen er åbenbart uforenelig med ordre public.

Østre Landsret gennemgik systematisk alle ugyldighedsgrunde i sagen [BS-710/2018-OLR](#) – en omfattende sag mellem et norsk rederi og MAN Energy Solutions om skibsmotorer og propeller, hvor voldgiftskendelsen tilkendte MAN millionbeløb. Rederiet påstod delvis tilsidesættelse af kendelsen under henvisning til tre ugyldighedsgrunde:

Ad § 37, stk. 2, nr. 1, litra b (fundamentale retsplejeprincipper): Rederiet hævdede, at voldgiftsretten havde tilsidesat kontradiktion ved at afskære bevismateriale. Landsretten fandt:

Landsretten finder, at voldgiftsretten ikke har tilsidesat fundamentale retsplejeprincipper ved de processuelle afgørelser om afskæring af Sagsøger Ltd.s Third Pleading eller bevismateriale i øvrigt.

Retten lagde vægt på, at rammerne for voldgiftssagen var aftalt i en *Procedural Order*, og voldgiftsrettens afgørelser var truffet inden for disse rammer.

Ad § 37, stk. 2, nr. 1, litra d (strid med aftale eller lov): Rederiet hævdede, at voldgiftsretten havde afgjort efter billighed i stedet for dansk ret. Landsretten konstaterede, at kendelsen var truffet ved anvendelse af dansk ret, og frifandt.

Ad § 37, stk. 2, nr. 2, litra b (ordre public): Rederiet hævdede, at kendelsen var åbenbart uforenelig med dansk retsorden. Landsretten fastslog:

Den omstændighed, at majoriteten i kendelsen [...] gjorde bemærkning om, at den ekspertrapport om brændstofforbrug, der var blevet afskåret fra Sagsøger Ltd.s bevisførelse, ikke ville have ført til et andet resultat, giver på ingen måde grundlag for at fastslå, at majoriteten har begået sådanne overordentligt graverende fejl, at voldgiftskendelsen er åbenbart uforenelig med landets retsorden.

Afgørelsen viser ordre public-grundlagets snæverhed – kun *overordentligt graverende fejl* rammer. Retssag om tilsidesættelse skal anlægges inden 3 måneder efter modtagelse af kendelsen (stk. 4).

LOV

Voldgiftsloven § 18

Voldgiftsloven § 37, stk. 1-6

PRAKSIS

Landsretten · Sag om påstand om delvis ugyldighed af voldgiftskendelse

28.08.2020

Fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser – § 39 og New York-konventionen

§ 6

Anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser reguleres af [voldgiftslovens §§ 38-39](#). [§ 38, stk. 1](#) fastslår hovedreglen: en voldgiftskendelse afsagt her i landet eller i udlandet har bindende virkning og kan tvangsfuldbyrdes. [§ 39](#) opregner udtømmende de grunde, der kan begrunde nægtelse – bestemmelsen svarer til New York-konventionens art. V og kan ikke fraviges ved aftale.

Højesterets kendelse i [BS-34884/2024-HJR](#) er en principiel afgørelse om fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser. Sagen angik en kendelse fra Shanghai Arbitration Commission (SHAC), der havde givet B medhold i en investeringstvист. A, som boede i Danmark, hævdede, at han ikke havde modtaget meddelelse om voldgiftssagen – SHAC havde sendt meddelelser til to kinesiske adresser (As barndomshjem, forladt i 1997, og en inaktiv virksomheds adresse), selvom B i sin anmodning selv oplyste, at A boede i Danmark.

Højesteret fastslog med henvisning til [§ 39, stk. 1, nr. 1, litra b](#):

Det afgørende er, om parten har fået meddelelsen, ikke i hvilken form den er givet.

Og videre:

Højesteret finder herefter, at A har godtgjort, at han ikke fik behørig meddelelse om voldgiftssagen, og at han dermed ikke fik mulighed for at fremføre sin sag.

Højesteret understregede, at danske domstole skal foretage en *selvstændig vurdering* af, om fundamentale retsplejeprincipper er overholdt – det er uden betydning, at SHAC anså meddelelsen for forkyndt efter egne regler. Fuldbyrdelse blev nægtet.

Afgørelsen fastlægger flere vigtige principper for fuldbyrdelse af udenlandske kendelser:

- Bevisbyrden påhviler den part, der modsætter sig fuldbyrdelse, men rimelig tvivl om meddelelsen fører normalt til nægtelse.
- Den udenlandske voldgiftsinstitutions egne procesregler er ikke afgørende – det er den reelle adgang til at fremføre sin sag, der tæller.
- Danske domstole er ikke bundet af den udenlandske rets vurdering af forkyndelse.

For praksis om [fogedretsbehandling](#) af fuldbyrdelsessager generelt, se denne praksisoversigt.

LOV

Voldgiftsloven § 38, stk. 1

Voldgiftsloven § 39, stk. 1-3

PRAKSIS

Højesteret · Nægtelse af fuldbyrdelse af kinesisk voldgiftskendelse pga. manglende behørig meddelelse 20.03.2025

§ 7 EU-retlig kontekst – Achmea-dommen og Bruxelles I-forordningen

Voldgift har en særlig EU-retlig ramme, der påvirker dansk praksis på to måder.

Bruxelles I-forordningen (EU nr. 1215/2012) undtager udtrykkeligt voldgift fra sit anvendelsesområde (art. 1, stk. 2, litra d). Det betyder, at forordningens regler om domstolskompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse ikke gælder for voldgiftskendelser – disse reguleres i stedet af New York-konventionen og national voldgiftslovgivning. Undtagelsen sikrer, at kommerciel voldgift fungerer som et selvstændigt tvistløsningssystem parallelt med domstolsprocessen.

Achmea-dommen (C-284/16) satte et foreløbigt punktum for intra-EU bilateral investeringsvoldgift (BIT-voldgift). EU-Domstolen fastslog i [C-284/16](#), at voldgiftsklausuler i bilaterale investeringsaftaler mellem EU-medlemsstater er uforenelige med EU-rettens autonomi:

[A]rtiklerne 267 og 344 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal fortolkes således, at de er til hinder for en bestemmelse i en bilateral investeringsaftale indgået mellem to EU-medlemsstater, hvorefter en investor i en af de pågældende medlemsstater i tilfælde af en tvist om investeringer i den anden medlemsstat kan anlægge sag mod denne sidstnævnte stat ved en voldgiftsret.

Dommen begrundede det med, at en sådan voldgiftsret kan komme til at fortolke EU-ret uden at kunne forelægge præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen, og at dette undergraver mekanismen i art. 267 TEUF. Konsekvensen var, at EU-medlemsstaterne i 2020 undertegnede en aftale om ophævelse af intra-EU BITs.

Achmea-dommen berører imidlertid *ikke* kommerciel voldgift – her bygger voldgiftsrettens kompetence på parternes private aftale (ikke en traktat), og EU-Domstolen har i flere sammenhænge bekræftet, at kommerciel voldgift er forenelig med EU-retten. Sondringen er afgørende for danske virksomheder, der benytter voldgift i international handel.

PRAKSIS

EU-Domstolen · Intra-EU bilaterale investeringsaftaler (BITs): Voldgiftsklausulens uforenelighed med EU-rettens autonomi (Achmea-dommen) 05.03.2018

§ 8 Voldgift i entreprise- og byggesager – AB 18 og VBA-praksis

Entrepriseretten er det område, hvor voldgift har den mest rodfæstede tradition i dansk ret. De Almindelige Betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed (AB 18, tidligere AB 92) fastsætter i § 69, at tvister skal afgøres ved voldgift ved Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed (VBA). AB 18 har desuden i § 81 indført et nyt instrument – *hurtig afgørelse* – der har bindende virkning som en voldgiftskendelse.

Byggesager udgør et stort antal af de tilsidesættelsessager, der føres ved de ordinære domstole. Byretten i Randers behandlede i [BS-9404/2023-RAN](#) en sag fra VBA (sag C-12979), hvor Blue Water Property A/S søgte en voldgiftskendelse tilsidesat på grund af inhabilitet hos fagdommer Lars G. Jørgensen. Fagdommeren havde over perioden 2013-2022 haft en samlet omsætning på ca. 1,1 mio. kr. med de tre entreprenører i sagen – svarende til 5,81 % af hans firmas bruttofortjeneste.

De tre sagsøgte entreprenører gjorde gældende, at i en nichebranche som facadebranchen er det sædvanligt, at faglige dommere har kommercielle kontakter til parterne. Retten tog imidlertid ikke stilling til habiliteten in merito, men afgjorde sagen på det processuelle præklusionsgrundlag: Blue Water havde fået de relevante oplysninger under hovedforhandlingen, men ventede med at reagere.

Højesterets dom i [BS-47173/2020-HJR](#) præciserede desuden, at syn og skøn efter ABT 93 § 45 uden anlagt voldgiftssag *ikke* er voldgift i voldgiftslovens forstand – domstolsprøvelse af habilitetsindsigelse efter § 13, stk. 3, kræver en igangværende voldgiftssag.

Den praktiske konsekvens for byggesager er, at parter skal være opmærksomme på to frister:

- Habilitetsindsigelse mod voldgiftsdommere: straks under voldgiftssagen (VBA-reglernes § 6, stk. 3, og voldgiftslovens § 13, stk. 2).
- Tilsidesættelsessag efter § 37: inden 3 måneder efter kendelsens modtagelse (stk. 4).

LOV

[Voldgiftsloven § 13, stk. 2-4](#)
[Voldgiftsloven § 37, stk. 4](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afvisning af prøvelse af habilitetsindsigelse mod en landsdommer under syn og skøn ved Voldgiftsnævnet

01.10.2021

Byretten · Tilsidesættelse af voldgiftskendelse: Krav om inhabilitet hos fagdommer afvist, da bygherren fortabte indsigelsesretten ved at vente med at reagere

21.12.2023

§ 9 Sammenfatning og centrale takeaways

Dansk voldgiftsret bygger på et klart princip om *minimal domstolsindblanding* i voldgiftsprocessen – domstolene støtter og kontrollerer voldgiften, men reviderer den ikke materielt. Praksis bekræfter konsekvent dette udgangspunkt:

- **Tilsidesættelse** er snæver: de udtømmende ugyldighedsgrunde i § 37 og den tilsvarende opregning i § 39 er identiske med UNCITRAL Model Laws og New York-konventionens systematik. Østre Landsrets dom om MAN Energy Solutions ([BS-710/2018-OLR](#)) illustrerer, at selv vidtgående processuelle beslutninger fra voldgiftsretten – herunder afskæring af bevismateriale – ikke i sig selv udgør tilsidesættelsesgrund, så længe de er truffet inden for de aftalte procedurerammer.
- **Habilitetsindsigelse** er underlagt streng præklusion: parten skal reagere straks og kan ikke vente på kendelsens udfald for derefter at rejse indsigelsen, jf. byggesagen fra Randers.
-

Fuldbyrdelse af udenlandske kendelser behandles med respekt for partsautonomien og New York-konventionen, men Højesteret fastholder en selvstændig dansk kontrolfunktion: meddelelse om voldgiftssagen skal reelt nå parten, uanset hvad den udenlandske institutions egne regler foreskriver.

- **Forbrugerbeskyttelsen** i § 7, stk. 2 er absolut for forudgående voldgiftsaftaler, men efter tvistens opståen kan forbrugeren frit aftale voldgift.
- **Internationalt** påvirker Achmea-dommen kun investor-stat-voldgift inden for EU – kommerciel voldgift er fuldt foreneligt med EU-retten, og [Bruxelles I-forordningen](#) undtager udtrykkeligt voldgift fra sit anvendelsesområde.

Voldgiftsloven har kun gennemgået én ændring siden vedtagelsen: § 1, stk. 5 blev nyaffattet ved lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter (2008) for at præcisere undtagelsen for [faglig voldgift](#). Denne ændring er i kraft, men endnu ikke konsolideret i lovbekendtgørelsen.

LOV	Voldgiftsloven § 1, stk. 5	Voldgiftsloven § 7, stk. 2	Voldgiftsloven § 37
	Voldgiftsloven § 39		
PRAKSIS	Højesteret · Nægtelse af fuldbyrdelse af kinesisk voldgiftskendelse pga. manglende behørig meddelelse 20.03.2025 Landsretten · Sag om påstand om delvis ugyldighed af voldgiftskendelse 28.08.2020 Byretten · Tilsidesættelse af voldgiftskendelse: Krav om inhabilitet hos fagdommer afvist, da bygherren fortabte indsigelsesretten ved at vente med at reagere 21.12.2023		

REFERENCE Lovgrundlag 6 paragraffer

Voldgiftsloven § 7	stk. 1-2	Voldgiftsloven § 8	stk. 1
Voldgiftsloven § 12	stk. 1-2	Voldgiftsloven § 16	stk. 1-4
Voldgiftsloven § 37	stk. 1-6	Voldgiftsloven § 39	stk. 1-3

MATERIALE Citerede afgørelser 7 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS	2
20.03.2025	Nægtelse af fuldbyrdelse af kinesisk voldgiftskendelse pga. manglende behørig meddelelse 34884-2024
01.10.2021	Højesterets afvisning af prøvelse af habilitetsindsigelse mod en landsdommer under syn og skøn ved Voldgiftsnævnet bs-47173-2020-hjr
EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL	1
05.03.2018	Intra-EU bilaterale investeringsaftaler (BITs): Voldgiftsklausulens uforenelighed med EU-rettens autonomi (Achmea-dommen) C-284/16
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS	2
28.08.2020	Sag om påstand om delvis ugyldighed af voldgiftskendelse 2725-3246

02.07.2010	Landsrettens dom om voldgiftsaftale i byggesag	6113-7324
SØ- OG HANDELSRETEN · SPECIALRET		1
17.12.2021	Forligsaftale ved søretlig tvist - Værneting og lovvalg mellem dansk og engelsk ret	1021-1229
BYRETEN · FØRSTE INSTANS		1
21.12.2023	Tilsidesættelse af voldgiftskendelse: Krav om inhabilitet hos fagdommer afvist, da bygherren fortabte indsigelsesretten ved at vente med at reagere	10280-12077